

ΑΣΤΤΑΙΤΕ

Μάθημα : Εκπαιδευτική Ψυχολογία

Διδάσκουσα: Δρ. Μόσχου Δ. Καλλιόπη

Μαθησιακές Δυσκολίες

Βοήθεια μαθητών με μαθησιακές διαταραχές κατά τη διάρκεια της διδασκαλίας: Βοηθητικές συστάσεις για τους εκπαιδευτικούς

Δρ. Μόσχου Δ. Καλλιόπη, M.sc., P.HD. – Εκπαιδευτική Σύμβουλος

**Παρακάτω ακολουθούν βοηθητικές συστάσεις για τους εκπαιδευτικούς όλων των βαθμίδων.

- Προσπαθήστε να επαινείτε τους μαθητές όπου αυτό είναι δυνατό και να τους ενθαρρύνετε
- Πρέπει να σιγουρευτείτε ότι καταλαβαίνουν και κυρίως, ότι θυμούνται τις οδηγίες που τους δίνετε
- Μπορείτε να τους δίνετε γραπτές ή προφορικές περιλήψεις με επικεφαλίδες και υποκεφαλίδες, νοηματικούς χάρτες ή ερωτήσεις πριν τις γραπτές εργασίες
- Ενθαρρύνετε τη χρήση λεξικών (κυρίως σε Β' και Γ' Λυκείου μα και στο Γυμνάσιο)
- Βιβλιοδείκτες ή χάρακες είναι χρήσιμοι σε αντίστοιχες περιπτώσεις μαθητών, ώστε να βλέπουν τι διαβάζουν (π.χ. τα πολύχρωμα μαρκαδοράκια για να σημειώνουν τα σημαντικά – ενθαρρύνετε τη χρήση τους)
- Να δίνετε άμεσες, σύντομες και επεξηγηματικές οδηγίες και να αποφεύγετε ερωτήσεις με πολλά σκέλη
- Διδάξτε ξανά στα παιδιά πως μπορούν να αναλύουν τα σκέλη μιας ερώτησης
- Μη γράφετε πάρα πολλά στον πίνακα! Λίγα – λίγα είναι καλύτερα. Σβήνετε συχνά τον πίνακα
- Να δίνετε εργασίες, οδηγίες και επεξηγήσεις γραπτά – γράψτε αυτά που ζητάτε με τελείες ή αριθμούς - και πείτε τα και προφορικά. Δύο τρόποι παρουσίασης βοηθούν καλύτερα και αυξάνουν τις πιθανότητες κατανόησης και εφαρμογής

- Συγκεκριμένα για το μάθημα της Ιστορίας, να παρέχετε εικονικές πληροφορίες – με χρονολογικούς πίνακες, γραφικά, χάρτες, φωτογραφίες. Διδάξτε συγκεκριμένες αναγνωστικές ικανότητες ερμηνεύοντας εικονικές πληροφορίες.
- Προσπαθήστε να καταλάβετε τον τρόπο με τον οποίο μαθαίνουν οι συγκεκριμένοι μαθητές. Πολλοί μαθητές με Απροσεξία ή αδυναμία συγκέντρωσης έχουν περισσότερο σφαιρικό τρόπο μάθησης σε αντίθεση με τη συστηματική διδασκαλία που δέχονται – να κάνετε συχνές ανακεφαλαιώσεις
- Στα κείμενα που δίνετε απλοποιήστε τη γλώσσα, χρησιμοποιήστε τίτλους και υπότιτλους, μειώστε τις πολλές λεπτομέρειες, χρησιμοποιήστε σχεδιαγράμματα
- Η προσοχή στην τάξη μπορεί εύκολα να διατηρηθεί με τη χρήση του διαδραστικού πίνακα και γενικά των πολλών χρωμάτων – πολύχρωμοι μαρκαδόροι, κ.λπ.

Σε κάθε περίπτωση, αποφύγετε τη χρήση Διαγνωστικής Ορολογίας στους γονείς και παραπέμψτε αν υπάρχει οποιαδήποτε υπόνοια στους αντίστοιχους ειδικούς.

Οι μαθησιακές διαταραχές

- Σύμφωνα με τους περισσότερους ορισμούς, οι μαθητές με μαθησιακές διαταραχές διαθέτουν νοημοσύνη που κυμαίνεται τουλάχιστον στο επίπεδο του μέσου όρου, αλλά παρουσιάζουν σημαντικά μαθησιακά προβλήματα, και η επίδοσή τους είναι σημαντικά χαμηλότερη από την αναμενόμενη.
- Στην διάρκεια της ιστορικής εξέλιξης του επιστημονικού χώρου των μαθησιακών δυσκολιών αναπτύχθηκαν πολλοί ορισμοί, οι οποίοι βρίσκονται σε συνεχή κριτική ανάλυση και προσαρμογή.
- Ο ευρύτερα αποδεκτός ορισμός είναι αυτός που δόθηκε από τον Hammill το 1990: οι μαθησιακές δυσκολίες είναι ένας γενικός όρος που αναφέρεται σε μια ανομοιογενή ομάδα διαταραχών, οι οποίες εκδηλώνονται με σημαντικές δυσκολίες στην πρόσκτηση και χρήση ικανοτήτων ακρόασης, ομιλίας, ανάγνωσης, γραφής συλλογισμού ή μαθηματικής ικανότητας.
- Οι διαταραχές αυτές είναι εγγενείς στο άτομο, αποδίδονται σε δυσλειτουργία του κεντρικού νευρικού συστήματος και μπορεί να υπάρχουν σε όλη τη διάρκεια της ζωής

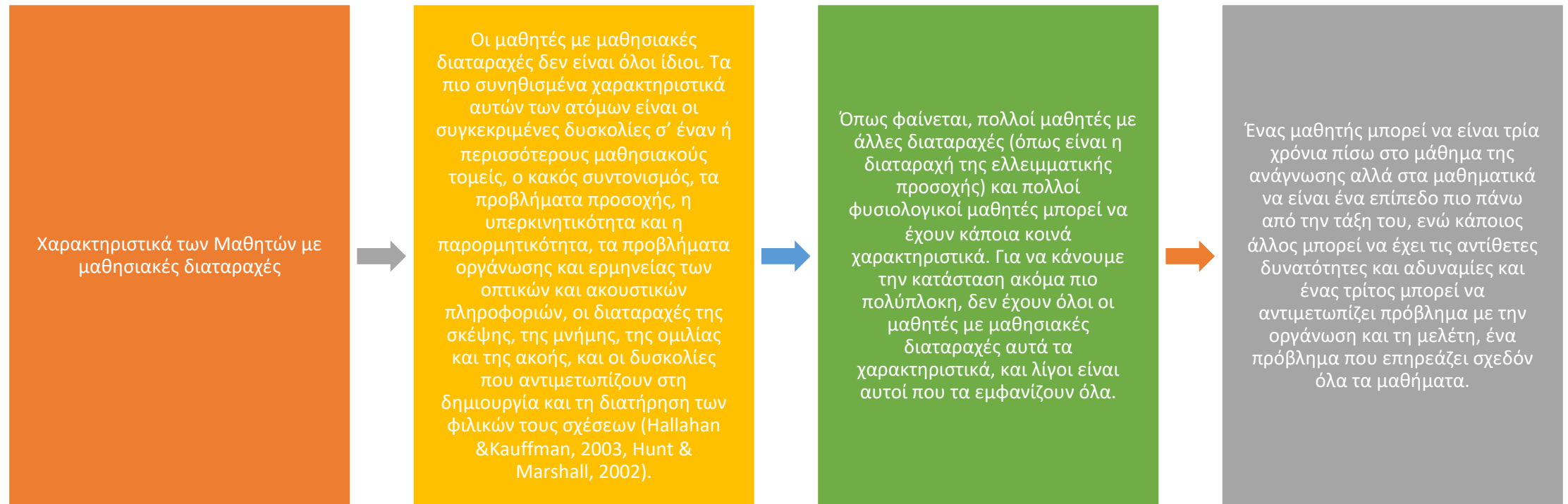
- Προβλήματα σε συμπεριφορές αυτοελέγχου, κοινωνικής αντίληψης και κοινωνικής αλληλεπίδρασης μπορεί να συνυπάρχουν με τις μαθησιακές δυσκολίες, αλλά δεν συνιστούν από μόνα τους τέτοιες. Αν και οι μαθησιακές δυσκολίες μπορεί να εμφανίζονται μαζί με άλλες καταστάσεις μειονεξίας (π.χ. αισθητηριακή βλάβη, νοητική καθυστέρηση, συναισθηματική διαταραχή) ή με εξωτερικές επιδράσεις, όπως οι πολιτισμικές διαφορές ή η ανεπαρκής / ακατάλληλη διδασκαλία, δεν είναι το άμεσο αποτέλεσμα αυτών των καταστάσεων ή επιδράσεων. Από τη μελέτη του ορισμού προκύπτει ότι:

Οι μαθησιακές δυσκολίες συνδέονται με μια σειρά από δυσκολίες και χαρακτηριστικά που δεν είναι κοινά σε όλο τον πληθυσμό. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα τη δυσκολία πρότασης διδακτικής παρέμβασης κατάλληλης για όλους τους μαθητές αυτής της ομάδας.

Οι μαθησιακές δυσκολίες έχουν οργανική αιτιολογία που έχει σχέση με δυσλειτουργίες του κεντρικού νευρικού συστήματος και άρα αποκλείεται η δημιουργία τους μετά την είσοδο του μαθητή στο σχολείο και εξαιτίας της διδασκαλίας.

Οι μαθησιακές δυσκολίες διαφοροποιούνται από άλλες καταστάσεις μειονεξίας, όπως οι αισθητηριακές βλάβες ή η νοητική υστέρηση.

Οι μαθησιακές δυσκολίες χαρακτηρίζονται από μια απρόσμενη απόκλιση μεταξύ του γνωστικού δυναμικού και της σχολικής επίδοσης.

Οι περισσότεροι μαθητές με μαθησιακές διαταραχές δυσκολεύονται στην ανάγνωση. Οι δυσκολίες αυτές φαίνεται να οφείλονται σε προβλήματα συνδυασμού των φωνημάτων και των γραμμάτων που αποτελούν τις λέξεις, προβλήματα που δυσκολεύουν το παιδί και στην ορθογραφία (Stanovich, 1994, Willcutt κ.α., 2001).

Τα μαθηματικά, τόσο ο υπολογισμός, όσο και η επίλυση των προβλημάτων, είναι το δεύτερο πιο συνηθισμένο μάθημα στο οποίο παρουσιάζουν πρόβλημα οι μαθητές με μαθησιακές διαταραχές. Ο γραφικός χαρακτήρας των μαθητών αυτών είναι δυσανάγνωστος και η ομιλία τους διστακτική.

Από τη θεωρία στην πράξη

Μήπως κάποιος από τους μαθητές σας εμφανίζει αυτά τα σημάδια; Θα μπορούσαν να είναι ενδείξεις μαθησιακών διαταραχών.

- Άσχημες Συνήθειες Ανάγνωσης.
- Χάνει συχνά το σημείο που πρέπει να διαβάσει.
- Κουνάει το κεφάλι του από τη μια πλευρά στην άλλη.
- Εκφράζει την ανασφάλειά του κλαίγονται ή αρνούμενος να διαβάσει.
- Προτιμάει να διαβάσει έχοντας το βιβλίο στο ύψος του προσώπου του.
- Δείχνει να βρίσκεται σε ένταση, ενώ διαβάσει.
- Ανεβάζει τον τόνο της φωνής του, δαγκώνει τα χείλη του, κινείται νευρικά.
- Λάθη Ανάγνωσης των Λέξεων
- Παραλείπει μια λέξη (π.χ. αντί να διαβάσει «Ήρθε στο πάρκο», διαβάσει «Ήρθε πάρκο»). Προσθέτει μια λέξη (π.χ. «Ήρθε στο [πανέμορφο] πάρκο»).
- Αντικαθιστά μια λέξη με μια άλλη (π.χ. «Ήρθε στο πάρκινγκ»).

-
- Αντιστρέφει τα γράμματα ή τις λέξεις (π.χ. διαβάζει τη λέξη μέρα ως ρέμα). Προφέρει λάθος τις λέξεις (π.χ. γέρος, γερός).
 - Αλλάζει τη σειρά των γραμμάτων ή των λέξεων (π.χ., η πρόταση «Ο σκύλος έφαγε γρήγορα», διαβάζεται «Ο σκύλος γρήγορα έφαγε»).
 - Δεν προσπαθεί να διαβάσει μια άγνωστη λέξη «χωρίζοντάς» τη σε οικείες συλλαβές.
 - Διαβάζει αργά και δύσκολα, λιγότερες από 20 με 30 λέξεις το λεπτό.
 - Λάθη Κατανόησης Κειμένου
 - Δε θυμάται βασικά γεγονότα (π.χ. δεν μπορεί να απαντήσει σε ερωτήσεις που αναφέρονται άμεσα στο κείμενο).
 - Δε θυμάται τη σειρά (π.χ. δεν μπορεί να εξηγήσει τη σειρά των γεγονότων σε μια ιστορία).
 - Δε θυμάται το κύριο θέμα (π.χ. δεν μπορεί να βρει την κεντρική ιδέα του κειμένου).

Βιβλιογραφία – Παραπομπές :

Συνοπτική Παρουσίαση από τα περιεχόμενα των βιβλίων:

Woolfolk, A. (2019). *Εκπαιδευτική Ψυχολογία*. Επιστημονική Επιμέλεια. Έκδ. Ε. Μακρή - Μπότσαρη. Αθήνα: Εκδόσεις ΙΩΝ .

Woolfolk, A. (2007). *Εκπαιδευτική Ψυχολογία*. Επιστημονική Επιμέλεια. Έκδ. Ε. Μακρή - Μπότσαρη. Αθήνα: Εκδόσεις ΕΛΛΗΝ.

**Οι Εκπαιδευτικές αυτές σημειώσεις αυτές προορίζονται αποκλειστικά για τους/τις φοιτητές/τριες της Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε